בנין



מחלקת ניהול סיכונים

מרץ 2024

	דירוג	תחזית	מתאריך	אשרור אחרון
אשרא	6/7	...	...	...
OECD	6/7	...	אוקטובר 2015	...
Fitch	B+	יציבה	אוקטובר 2021	מרץ 2024
Moody's	B1	יציבה	מרץ 2021	ספטמבר 2023
S&P	B+	חיובית	יולי 2018	אוקטובר 2023



שוכנת מערב אפריקה, גובלת בטוגו, ניגריה, ניג'ר ובורקינה פאסו.

נתונים כלליים:

אוכלוסייה:	13.7 מיליון איש (הערכה לשנת 2023)
שטח:	112.6 אלף קמ"ר
עיר בירה:	פורטו נובו
תמ"ג לנפש:	1,361 דולר (הערכה לשנת 2023)
משאבי טבע:	מרבצי נפט קטנים, אבן גיר, שיש ועץ
שפה רשמית:	צרפתית
מטבע:	פרנק CFA

נקודות חוזק

- פוטנציאל צמיחה גבוה
- חברות באיחוד הכלכלי והמוניטרי של מערב אפריקה (WAEMU) מקל על סיכון חיצוני
- גישה נוחה לשווקים הבין-לאומיים
- תמיכה מהקילה הבינלאומית

סיכונים ואתגרים

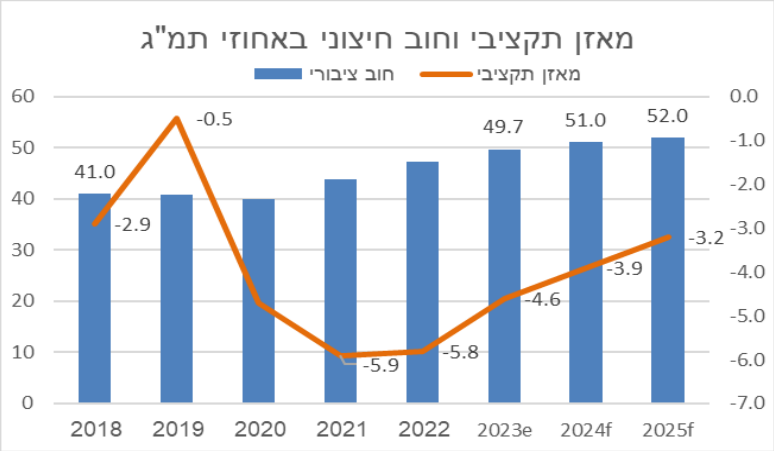
- כלכלה לא מגוונת שנשענת על ייצוא כותנה וקשיו
- חשיפה למחירי הסחורות
- אחת המדינות הפגיעות ביותר לסיכוני אקלים ברחבי העולם
- ליקויים בממשל: שחיתות, בירוקרטיה
- איום ביטחוני גובר בצפון המדינה

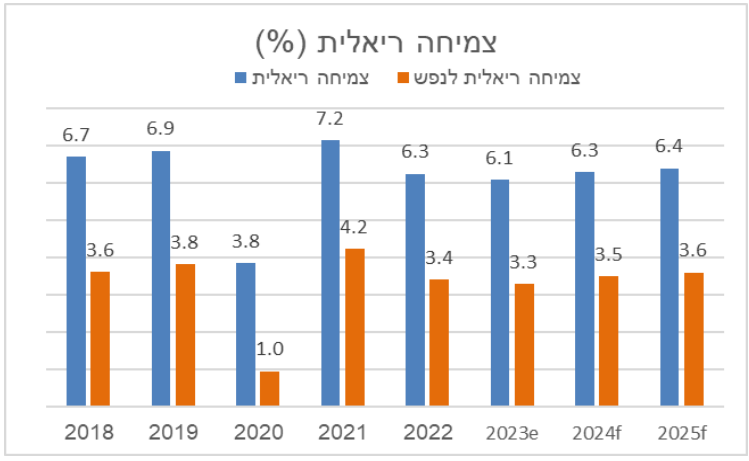
מדדים כלכליים:

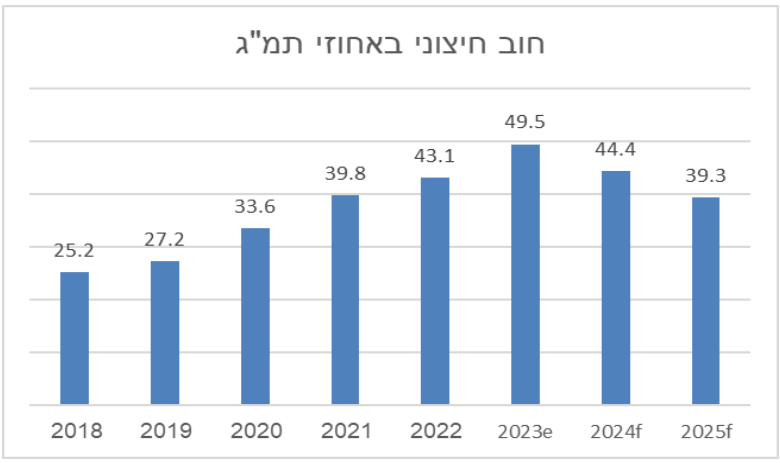
מדד השחיתות, ארגון TI (2023)	70/180
מדד הפיתוח האנושי (HDI), האו"ם (2023)	173/193
מדד הדמוקרטיה של EIU (2023)	97/167 Hybrid regime
DSA (2023)	Moderate

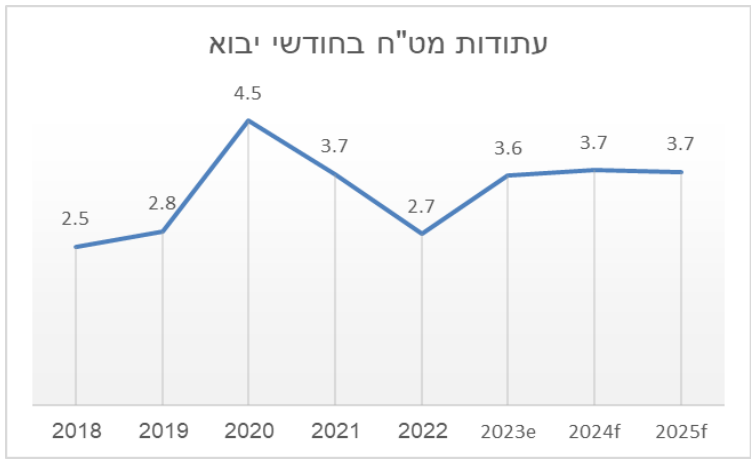
מדדים כלכליים:

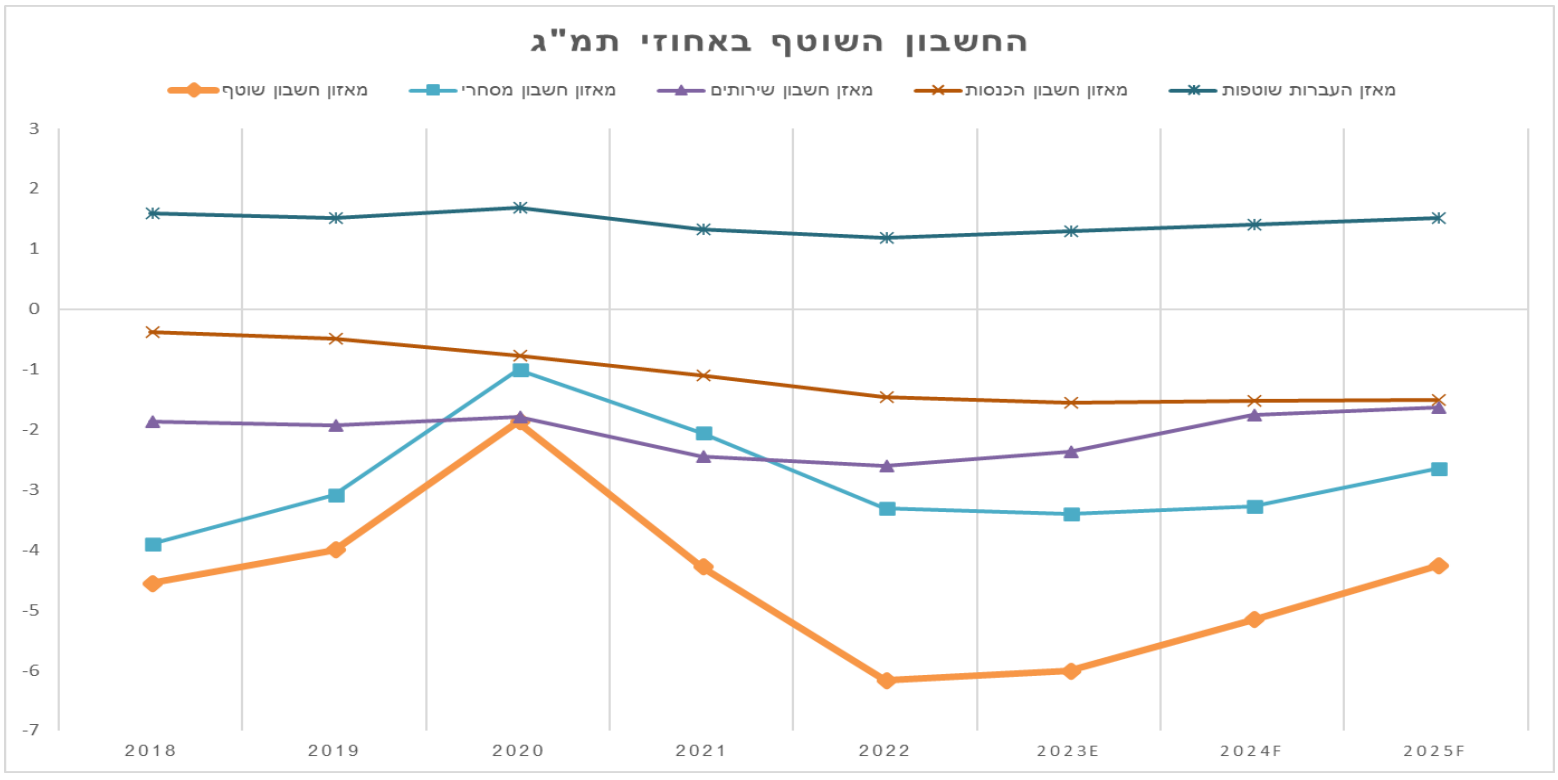
	2018	2019	2020	2021	2022e	2023f	2024f	2025f
אינפלציה (ממוצע %)	0.9	-0.9	3.0	1.8	1.3	2.7	1.6	1.2
צמיחה ריאלית (%)	6.7	6.9	3.8	7.2	6.3	6.1	6.3	6.4
מאזן תקציבי (% מהתמ"ג)	-2.9	-0.5	-4.7	-5.9	-5.8	-4.6	-3.9	-3.2
חוב ציבורי (% מהתמ"ג)	41.0	40.8	40.0	43.8	47.3	49.7	51.0	52.0
מאזן החשבון השוטף (% מהתמ"ג)	-4.6	-4.0	-1.9	-4.3	-6.2	-6.0	-5.2	-4.3
חוב חיצוני (% מהתמ"ג)	25.2	27.2	33.6	39.8	43.1	49.5	44.4	39.3
עתודות מט"ח (בחודשי יבוא)	2.5	2.8	4.5	3.7	2.7	3.6	3.7	3.7


מאזן תקציבי וחוב חיצוני באחוזי תמ"ג
חוב ציבורי
מאזן תקציבי
60
50
40
30
20
10
0
0.0
-1.0
-2.0
-3.0
-4.0
-5.0
-6.0
-7.0
41.0
-2.9
-0.5
-5.9
-5.8
49.7
-4.6
51.0
-3.9
52.0
-3.2
2018
2019
2020
2021
2022
2023e
2024f
2025f


צמיחה ריאלית (%)
צמיחה ריאלית
צמיחה ריאלית לנפש
6.7
3.6
6.9
3.8
3.8
1.0
7.2
4.2
6.3
3.4
6.1
3.3
6.3
3.5
6.4
3.6
2018
2019
2020
2021
2022
2023e
2024f
2025f


חוב חיצוני באחוזי תמ"ג
25.2
27.2
33.6
39.8
43.1
49.5
44.4
39.3
2018
2019
2020
2021
2022
2023e
2024f
2025f


עתודות מט"ח בחודשי יבוא
2.5
2.8
4.5
3.7
2.7
3.6
3.7
3.7
2018
2019
2020
2021
2022
2023e
2024f
2025f


החשבון השוטף באחוזי תמ"ג
מאזן חשבון שוטף
מאזן חשבון מסחרי
מאזן חשבון שירותים
מאזן חשבון הכנסות
מאזן העברות שוטפות
3
2
1
0
-1
-2
-3
-4
-5
-6
-7
2018
2019
2020
2021
2022
2023E
2024F
2025F

רקע ומאפיינים פוליטיים:

סוג המשטר: רפובליקה נשיאותית			**שנת קבלת עצמאות:** 1960 (מצרפת)
עומד בראש המדינה: הנשיא וראש הממשלה פטריס טאלון (מאפריל 2016)	**הבחירות הבאות:** אפריל 2026		**אורך תקופת הכהונה:** 5 שנים (זכאות לכהונה שניה)
מבנה הפרלמנט: חד ביתי	**מס' מושבים:**	**אורך תקופת הכהונה:**	**הבחירות הבאות:**
האסיפה הלאומית	109	5 שנים	ינואר 2027

הנשיא המכהן בבנין פטריס טאלון נמצא בשלטון משנת 2016 ומאז כניסתו לתפקיד העקרונות הדמוקרטיים במדינה נחלשו. הוא נבחר מחדש ב-2021, בבחירות בהן נאסר על פוליטיקאים רבים מאופוזיציה להתמודד. טאלון זכה ב-86% מהקולות וכהונתו מיועדת להסתיים ב-2026, אז הוא אמור להתפטר לאחר השלמת שתי כהונות בתפקיד. בשנים אחרונות נציגי אופוזיציה רבים נשלחו לכלא או נאלצו לעזוב את המדינה. הנשיא המכהן ריכז כוח פוליטי רב בידיו, כאשר הוא שולט ברוב המוסדות הציבוריים, לרבות מערכת משפט ותקשורת. טאלון הצהיר כי לא יבקש להיבחר מחדש בבחירות ב-2026, אך שחיקת הדמוקרטיה תחת שלטונו עשויה להוביל לקידום כהונה שלישית בתפקיד, מה שידרוש תיקון חוקתי וככל הנראה יוביל לעלייה משמעותית בחוסר שקט פוליטי.

הבחירות לאספה הלאומית נערכו בינואר 2023 ובהן התאפשר לאופוזיציה להשתתף בהצבעה בעקבות החלטת בית המשפט, בניגוד לבחירות הקודמות ב-2019, בהן הוחלט על סגירת האינטרנט, וכוחות הביטחון דיכאו באלימות הפגנות בראשות האופוזיציה, דבר שגרם למספר מקרי מוות. משקיפים מהקהילה הכלכלית של מדינות מערב אפריקה (ECOWAS) השתתפו בבחירות בינואר 2023, ולא דיווחו על תסיסה או אלימות. למרות שמפלגות האופוזיציה השתתפו בבחירות הפעם, שתי המפלגות המרכזיות Union progressiste (UP) ו-Bloc républicain (BR) שמרו על הרוב , כך שבית המחוקקים צפוי להמשיך ולציית להנהגתו של טאלון.

בנין מתמודדת עם איום הולך וגובר של פעילות טרור בצפון המדינה, בעקבות זליגה של קבוצות אסלאמיות הקשורות לאל-קאעידה ולמדינה האסלאמית בבורקינה פאסו. מספר תקריות ג'יהאד עלה במהלך 2023 ב-70%. כדי להתמודד עם האיום, רשויות בנין נאלצו להגדיל הוצאות בטחון על מנת לחזק את הנוכחות הצבאית בחלקים הצפוניים של המדינה. כמו כן, בנין מחזקת את שיתוף הפעולה עם רואנדה לצורך הגברת המעורבות שלה במאמצי הסיכול האזוריים, ועם צרפת, המהווה שותפה ביטחונית ותיקה. המצב הביטחוני בגבול עם בורקינה פאסו לא צפוי להשתפר בשנים הבאות, אך הוא גם לא צפוי להחמיר באופן משמעותי וככל הנראה לא יתפשט לאזורים נוספים של המדינה.

המדיניות הממשלתית בטווח הקצר תתמקד בצמצום ההשפעה הכלכלית של סגירת הגבול עם ניג'ר עקב סנקציות הקשורות להפיכה צבאית שהייתה בה. תלותה של בנין בסחר עם ניג'ר הובילה לנקיטת עמדה פרגמטית ביחסים בין המדינות. בנוסף, הרשויות יתמקדו בחיזוק יכולות צבאיות ולכן הוצאות ביטחון ימשיכו לעלות. בטווח בנוני עיקר הפוקוס יהיה על הצמיחה הכלכלית ופיתוח חברתי בהתאם לתוכנית פיתוח הלאומית (NDP) לשנים 2018-2025. התוכנית שואפת לקדם צמיחה בענפי חקלאות ותיירות. הסרת סובסידיות דלק בניגריה השכנה יוצר תמריץ לבנית רשת הפצת דלק מקומית בבנין שנעצרה כתוצאה מהברחות דלק זול מניגריה בהיקפים גדולים, מה שיגדיל בסופו של דבר הכנסות הממשלה ממסים.

ממשלת בנין פועלת לקידום רפורמות ושיפור הסביבה העסקית על מנת למשוך השקעות זרות ולגוון את הכלכלה. הרפורמות כוללות חיזוק שילטון החוק במדינה, חיזוק חוקי איסור הלבנת הון, הקמת אזורי סחר מיוחדים (SEZs) ויצירת תמריצי מס לעסקים קטנים ובינוניים. רמות גבוהות של שחיתות וביורוקרטיה ימשיכו לערער את הסביבה העסקית במדינה כך שזרימת ההשקעות הזרות תהיה בהיקפים מוגבלים.

יחסי חוץ

צרפת צפויה להישאר השותפה הפוליטית והכלכלית החשבוה ביותר של בנין. ביולי 2022 הודיעה צרפת על כוונתה להעמיק את שיתוף הפעולה שלה עם בנין באמצעות השקעות נוספות בביטחון, חינוך ותרבות. בנוסף, צרפת מספקת לבנין תמיכה במודיעין ובאימונים צבאיים להתמודדות עם איום הטרור לאורך גבולותיה.

יחסיה החזקים של בנין עם צרפת יגרמו למתחים עם המדינות השכנות הנשלטות על ידי חונטות צבאיות – מאלי, ניג'ר ובורקינה פאסו. שלוש המדינות יצרו ביולי 2023 ברית מדינות הסאהל. ניג'ר היא שותפת סחר משמעותית עבור בנין, בנובמבר 2023 סיכמו שתי המדינות על הנחת צינור נפט באורך 2,000 קילומטר המוביל נפט מניג'ר דרך שטחה של בנין. עם זאת, בספטמבר 2023 ביטלה ניג'ר את הברית הצבאית שנחתמה עם בנין ביולי 2022, מה שממחיש את הדינמיקה המורכבת בתוך הקהילה הכלכלית של מדינות מערב אפריקה (ECOWAS).

היחסים עם ארה"ב מתמקדים בשיתופי פעולה צבאיים נגד התפשטות איום הג'יהאד באזור. בנין היא אחת המועמדות המובילות לקליטת בסיס חיל האוויר האמריקאי שנמצא כרגע בניג'ר. בנוסף, הקשרים של בנין עם סין מתחזקים בשנים האחרונות. בנין הצטרפה ליוזמה סינית "החגורה והדרך", חלה עליה חדה בהשקעות סיניות בתחומי תחבורה ותשתיות במדינה, לרבות פרויקט הצינור במחבר בין ניג'ר לבנין והרחבת הנמל בבנין. בינואר 2023 סין הסכימה לבטל חלק מחובה של בנין, אך הסכום המדויק לא פורסם.

קרן המטבע

ביולי 2022 אושרה בקרן המטבע תוכנית משולבת של ECF ו-EFF ל-42 חודשים עד ינואר 2026, על סך כ-650 מיליון דולר. התוכנית מיועדת לסייע לבנין להתמודד עם הלחצים הפיננסיים, לתמוך בתוכנית הפיתוח הלאומית ולעודד מימון נוסף בתנאים נוחים. כחלק מהסיוע, קרן המטבע פועלת עם בנין להרחבת בסיס המס וליישום רפורמות בסבסוד הדלק. בנוסף, למדינה תוכנית מסוג RSF חדשה שאושרה בינואר 2024 בסך 200 מיליון דולר לצורך סיוע בהתמודדות עם סיכוני האקלים.

בחודש ינואר 2024 קרן המטבע השלימה את הסקירה שלישית במסגרת התוכנית שלה עם בנין. בסקירה היא מציינת את הביצועים המשביעי רצון של הרשויות בעמידה ביעדי התוכנית, למרות זעזועים חיצוניים הנובעים משינויי המדיניות לאחר הבחירות בניגריה וסגירת הגבול עם ניג'ר. פרסום הסקירה מלווה בתשלום של 136 מיליון דולר, כך שסך התשלומים במסגרת התוכנית הגיעו ל-494 מיליון דולר. המשך התשלומים במסגרת התוכניות יתמוך באג'נדה של הרפורמות במדינה כולל שיפור ביכולת התמודדות עם השלכות שינויי האקלים.

מועדון פריז

בנין פרסה חובותיה 6 פעמים במסגרת מועדון פריז (בשנים 1989, 1991, 1993, 1996, 2000 ו-2003). 3 הפריסות האחרונות עדיין פעילות.

מאפיינים כלכליים

בנין נהנתה בשנים האחרונות מצמיחה כלכלית חזקה, אשר התבססה על ניהול מקרו כלכלי תקין, השקעות משמעותיות ויישום רפורמות בתחומים מרכזיים, לרבות הכספים הציבוריים, המגזר הפיננסי והסביבה העסקית. כלכלת בנין נותרה יציבה למרות זעזועים חיצוניים רבים איתם היא נאלצה להתמודד לאחרונה: מגפת קוביד-19, סגירת גבול עם ניגריה, השפעת פלישה רוסית לאוקראינה ולאחרונה הפיכה צבאית בניג'ר. ענף החקלאות מהווה מרכיב מרכזי בכלכלת המדינה, כאשר הוא מייצג מעל 20% מתמ"ג ומספק תעסוקה לשני שליש מכוח העבודה. מרבית רווחי היצוא מגיעים ממגזר החקלאות, ובייחוד מענפי: כותנה, תירס, אורז, אננס, קסאווה ואגוזי קשיו.

בנין מעוניינת לגוון את הכלכלה ומעודדת צמיחה בענפי תעשיה שונים, וביניהם חומרי בנין, טקסטיל, תיירות ואחרים. בנוסף, הרשויות מקדמות פרויקטים גדולים בתחום תשתיות ואנרגיה. בין הפרויקטים המשמעותיים ביותר – פרויקט

הנחת צינור המחבר את אתר הפקת הנפט בניג'ר לנמל מים העמוקים של בנין, הקמת אזור סחר מיוחד חדש - Glo Djigbe והרחבת נמל קוטונו. המדינה תלויה בייבוא אנרגיה, לאור הרמות הנמוכות של הייצור המקומי, והגישה לחשמל עדיין מוגבלת, במיוחד באזורים הכפריים. בנין הינה אחת המדינות הפגיעות ביותר לסיכוני אסונות טבע ושינויי אקלים ברחבי העולם. רבים מהמגזרים הכלכליים החשובים של המדינה חשופים לסיכוני האקלים ומאיימים על יציבות מאזן התשלומים (חקלאות, תיירות, הובלה ימית).

כלכלת בנין מושפעת מחוסר שקט אזורי. ניגריה היא שותפת המסחר המרכזית של בנין, בשנת 2021 כ-70% מהיצוא הופנה אליה, ולכן בנין חשופה לשינויים הכלכליים המשמעותיים שעוברת ניגריה. בנוסף, למדינה קשרי סחר חזקים עם ניג'ר, בעיקר לאור העבודה שלניג'ר אין יציאה לים. ההפיכה הצבאית בניג'ר שהתרחשה באמצע 2023 הובילה להטלת סנקציות כלכליות מצד ECOWAS אשר פגעו בסחר בין בנין לניג'ר. לפי דוח של S&P, לסנקציות שהוטלו על ניג'ר השפעה מוגבלת על כלכלת בנין בשלב זה. במודיס מציינים כי הסחר של בנין עם מדינות שמדרום לסהרה (למעט ניגריה) הסתכם ב-7% מסך היצוא ב-2021.

למרות שהתפתחויות אזוריות עלולות להכביד על הצמיחה בטווח הקצר, התחזית הכלכלית לטווח בנוני נותרה חיובית. צמיחת התוצר צפויה לעלות מ-6.1% בשנת 2023 ל-6.3% ב-2024 ו- 6.4% ב-2025. ירידת בלחצי אינפלציה תתמוך בצריכה מקומית. השקעות הממשלה בפיתוח תשתיות, תחבורה ואנרגיה, יחד עם הקמת אזור סחר מיוחד חדש והרחבת נמל ים יסיעו למאמצי גיוון הכלכלה ויתמכו בצמיחה בשנים הקרובות.

<u>אירועים מקרו-כלכליים:</u>

בנין הציגה חוסן אל מול משבר הקורונה, ונתוני הצמיחה במדינה בשנת 2020 היו מהגבוהים באפריקה שמדרום לסהרה. עם זאת, פלישת רוסיה לאוקראינה הובילה לעליה במחירי המזון והאנרגיה וכתוצאה מכך לעלייה בחוסר הביטחון התזונתי. תמיכת קרן המטבע במסגרת תוכניות EFF/ECF סייעה לבנין להתמודד עם הפגיעה הכלכלית אשר נגרמה ממלחמת רוסיה-אוקראינה, ועליית מחירי המזון והנפט.

שינויי דירוג של סוכנויות דירוג

- במרץ 2024 סוכנות הדירוג Fitch אשררה את דירוג המדינה 'B+' ואת תחזית הדירוג היציבה. דירוג המדינה מתבסס על צפי לשיעורי צמיחה גבוהים, יישום רפורמות כלכליות ומבניות, כולל בניהול כספים ציבוריים וניהול החוב. מצד שני, תמ"ג לנפש נמוך מזה של המדינות המקבילות, הכלכלה עדיין לא מגוונת מספיק שתלויה בחקלאות וחושפה לניגריה, חלק ניכר מהכלכלה אינו פורמלי. בסקירת הסוכנות צוין כי הרשויות צמצמו את הסיכונים הקשורים לתנודתיות במחירי הדלק באמצעות קיבוע מחירים ל-2024.

- באוקטובר 2023 סוכנות הדירוג S&P אשררה את דירוג המדינה 'B+' והעלתה את תחזית הדירוג מיציבה לחיובית. הסוכנות מעריכה כי כלכלת בנין תמשיך לצמוח בשיעור גבוה מהמדינות בדירוג דומה בתמיכת יישום רפורמות ולמרות האטה גלובלית וחוסר יציבות אזורי. המדדים הפיסקליים יוסיפו להשתפר, ניהול חוב אקטיבי וגישה חזקה לשווקים פיננסיים מחזקים את פרופיל החוב של המדינה.

- בספטמבר 2023 אשררה סוכנות הדירוג Moody's את דירוג המדינה B1 ואת תחזית הדירוג היציבה. בסוכנות הדירוג מאמינים כי יישום הרפורמות ורמות גבוהות של השקעות יחזקו את היציבות הכלכלית ויתמכו בהמשך צמיחת התוצר. מאמצי קונסולידציה פיסקלית יובילו לשיפור בעמדה פיסקלית שנחלשה מאז התפרצות מגפת קורונה.

היסטוריית דירוגים:

S&P	
B+	07/2018
B	09/2006
B+	12/2003

Fitch	
B+	10/2021
B	03/2019

Moody's	
B1	03/2021
B2	06/2019

מדיניות פיסקאלית וחוב ממשלתי

מדיניות פיסקלית מכוונת על ידי התוכנית עם קרן המטבע. בנין צפויה להמשיך ולהתמקד בקונסולידציה פיסקלית, תוך ניסיון הגדלת הכנסות הממשלה. כתוצאה מכך הגירעון הפיסקלי שקפץ בתקופת המגפה והגיע לשיא של 5.9% ב-2021, משוערך לרדת ל-4.6% מתמ"ג ב-2023. הגירעון ימשיך להצטמצם בשנתיים הקרובות עד לרמה של 3.2% ב-2025, מה שכמעט נמצא ביעד הממשלה שעומד על 3% מתמ"ג. הגירעונות ממומנים בעיקר על ידי חוב בתנאים מוזלים וגיוסי חוב בשווקים אזוריים.

הוצאות הממשלה יתמקדו בתמיכה חברתית, ניהול מעבר לרשת הספקת דלק מסודרת בהעדר הברחות דלק זול מניגריה. הוצאות ביטחון צפיות להמשיך ולגדול בשל האיום הגובר בצפון המדינה. למרות הכל, יחס ההוצאות לתוצר צפוי לרדת בהדרגה בין היתר בזכות הקלה במחירי הנפט. ההכנסות צפויות לעלות בזכות הכנסות מתפעול צינור נפט בנין-ניג'ר, שיפור בהכנסות ממסים כתוצאה מרפורמות מס.

יחס החוב הציבורי לתוצר צפוי לעמוד על 49.7% בשנת 2023, הוא יעלה מעט בשנים 25-2024 ויגיע ל-52% מתמ"ג. לפי הדוח של קרן המטבע מנובמבר 2023, קרוב ל-70% מהחוב הציבורי הינו חיצוני. לפי הערכות קרן המטבע, החוב הציבורי צפוי לעמוד על 49.5% מתמ"ג ב-2028. הניתוח של סוכנות הדירוג S&P מדגיש כי מבנה החוב הציבורי נותר נוח. פעולות יזומות לניהול החוב בשנים אחרונות שיפרו את לוח החזרי החוב.

בנין שומרת על גישתה לשווקים בינלאומיים, ההנפקת אג"ח ממשלתי האחרונה התקיימה בפברואר 2024, הונפקה סדרת אג"ח אחת בסך 750 מיליון דולר לפדיון ב-2038 עם קופון 7.96%. ההנפקה הייתה מוצלחת וזכתה לביקושי יתר משמעותיים מצד המשקיעים. פירעון אג"ח אירו בונד הקרוב צפוי להיות במאי 2026, אז ייפרע אג"ח בסך 500 מיליון אירו.

מדיניות מוניטרית

המדיניות המוניטרית נקבעת על ידי הבנק המרכזי האזורי BCEAO, אשר פועל לאיזון רמות האינפלציה בשמונה המדינות החברות בו ושמירה על ההצמדה של מטבע הפרנק CFA לאירו. האיחוד הכלכלי והמוניטרי של מערב אפריקה (ECOWAS) מקדם את החלפת מטבע הפרנק CFA על ידי מטבע חדש "ECO". ההכרזה הרשמית על מהלך זה הייתה כבר בדצמבר 2019, אך המהלך הוקפא בשל מגיפת הקורונה. ECOWAS דחתה את התוכנית להחלפת המטבע עד 2027, וההצמדה של הפרנק לא צפויה להשתנות עד 2027, לכן צעדי הבנק המרכזי BCEAO ימשיכו לשקף את מדיניות הבנק המרכזי האירופי ECB.

הבנק המרכזי האירופי העלה את הריבית ב-450 נקודות בסיס ל-4.5% מאז שהחל במדיניות מוניטארית מהדקת ביולי 2022. ככל שאינפלציה באיחוד אירופי מתמתנת, הבנק צפוי להתחיל ולהוריד את הריבית בהדרגה. לפי תחזיות EIU, הריבית באיחוד אירופי תירד ל-4% בסוף 2024 ותמשיך לרדת עד לרמה של 1.75% בסוף 2028. BCEAO ניהל מדיניות מוניטארית יונית יותר בהשוואה לזו של ECB, והעלה את הריבית בסך 150 נקודות בסיס לרמה של 3.5% באותה התקופה, כדי לתמוך בצמיחה כלכלית באזור. מדיניות זו הובילה להפרש ריביות שלילי מול ECB, בניגוד להיסטורית

הפרש חיובי וכתוצאה מכך לירידה ברמת רזרבות מט"ח. במהלך 2024 הפרשי ריבית צפויים להצטמצם בעקבות ירידת אינפלציה באירופה. בשנת 2025 הריבית של BCEAO צפויה להגיע ל-3%.

האינפלציה בשנת 2024 משוערכת לעמוד על 1.6%, לעומת 2.7% ב-2023, על רקע מחירי סחורות גלובליים (דלק ומזון) יורדים ופרנק CFA מתחזק כנגד דולר ארה"ב. עליה חדה באינפלציה ב-2023 קשורה גם להחלטת ניגריה ביוני 2023 להסרת סובסידיות על דלק, מה שהכפיל את מחיר הדלק המוברח ממנה לבנין. ב-2025 האינפלציה צפויה לעמוד בממוצע על 1.2%.

מטבע הפרנק CFA צמוד לאירו ביחס של CFAfr655.96:€1 ולכן משתנה בהתאם לתנועות האירו-דולר אמריקאי. אירו צפוי להתחזק מול דולר ארה"ב בשנתיים הקרובות כתוצאה מעליה בעודף בחשבון השוטף של איחוד אירופי. בהתאם לכך, הפרנק CFA צפוי להתחזק לשער של CFAFr577.9:US$1 בסוף 2024, מ-CFAF607.4:US$1 בסוף 2023. ככל שאירו ימשיך להתחזק, הפרנק צפוי להגיע לשער של CFAfr558.3:US$1 בסוף 2025.

מצב חיצוני

הגירעון בחשבון השוטף ימשיך להצטמצם מהשיא של 6.2% מהתוצר, אליו הוא הגיע ב-2022, ל-6% מתמ"ג ב-2023, 5.2% ב-2024 ול-4.3% מתמ"ג ב-2025. הירידה בגירעון נובעת בעיקר מהירידה בגירעון בחשבון המסחרי כתוצאה מירידת מחירי הסחורות הגלובליים שמצמצמים את חשבון היבוא. בנין תלויה ביבוא אנרגיה, לאור הרמות הנמוכות של הייצור המקומי. הגירעון בחשבון השירותים מתמתן בתמיכת הכנסות מתפעול צינור נפט בנין-ניג'ר. הקלות בסגירת הגבולות עם ניג'ר יגדילו הכנסות ממעבר סחורות ב-2024-25. הרחבת הגירעון בחשבון ההכנסות משקפת החזרת רווחים של חברות זרות. מנגד, העברות האזרחים מחו"ל יתחזקו. הגירעונות החיצוניים ימומנו בעיקר על ידי חוב חיצוני והשקעות זרות ישירות.

החוב החיצוני משוערך לעמוד ב-2023 על 49.5% מתמ"ג . אחרי שעלה בעקביות במהלך מספר שנים, החוב החיצוני צפוי לרדת ל-44.4% מתמ"ג ב-2024 ול-39.3% ב-2025. כ-65% מהחוב הציבורי הינו חיצוני, תמהיל החוב נותר נוח. לפי הניתוח של קרן המטבע, נכון לסוף 2022 כ-43% מהחוב הציבורי החיצוני של בנין מגיע ממקורות בילטרליים ומולטילטרליים. בין הנושים המשמעותיים נמצאים הבנק העולמי, סין, מחזיקי אג"ח פרטיים. מרבית החוב נקוב במטבע המקומי (הצמוד לאירו) או באירו, ולכן הדבר מהווה הגנה מסוימת ומקטין את סיכוני שער החליפין.

החברות של בנין באיחוד הכלכלי והמוניטרי של מערב אפריקה (WAEMU) מפחיתה סיכונים חיצוניים הודות לרזרבות מאוחדות. עתודות מט"ח של בנין צפויות לעמד על 3.6 חודשי יבוא, מדובר בעליה משמעותית מרמת כיסוי של 2.7 חודשי יבוא שנרשמה ב-2022. העתודות צפויות לעלות מעט ל-3.7 חודשי יבוא בשים 2024-2025. בנין נהנית מגישה נוחה לאשראי בתנאים מוזלים ,לאשראי מסחרי ולשווקים בינלאומיים, מה שמאפשר גמישות בכיסוי צרכי המימון שלה.

לפי ניתוח קיימות החוב של קרן המטבע (DSA) מנובמבר 2023, רמת הסיכון של בנין לאירוע כשל הוא מתון (ללא שינוי בהשוואה לשנה שעברה). בעוד שהחוב הציבורי גדל בשנים האחרונות ויכולת ספיגת זעזועים ירדה, הקרן מאמינה כי לבנין יש משאבים הנדרשים לשירות החוב שלה בשנים הקרובות בזכות שיפור בהכנסות הממשלה, מדיניות ניהול חוב נבונה והטמעת מדיניות הקשורה לסיכוני האקלים.

לפי קרן המטבע, בנין תמשיך להעדיף מימון בתנאי מענק או בתנאים מוזלים של תורמים מולטי-לטרליים, תוך כדי שמירה על גישה נוחה לשווקים בינלאומיים. בנין תתעדף מימון עם טווחים ארוכים לפדיון לשיפור פרופיל החזר החוב של המדינה. בשנת 2030 צפויים להיות החזרי אג"ח גבוהים ולכן מדגישים בקרן המטבע את החשיבות של ניהול נכון של החוב. על פי ההערכות, בנין תוכל לגלגל את החוב של אג"ח אשר יגיעו למועד הפירעון שלהם בשנים 2030-2042. בקרן המטבע מניחים כי המימון בתנאי מענק צפוי לקטון בממוצע בטווח הארוך, עם העלייה בהכנסה של בנין כאחוז מהתוצר. התוכנית החדשה עם קרן המטבע (RSF) תסייע להקל על הסיכונים הקשורים לשינויי האקלים. כמו כן, בנין צפויה להסתמך יותר על מקורות מימון מקומיים, ככל שהשוק המקומי ימשיך להתפתח.

<u>יחסים עם הבנק העולמי</u> – לבנין קשרים חזקים עם הבנק העולמי. שיתוף פעולה (CPF) האחרון של המדינה עם הבנק העולמי היה לשנים 2018-2023 והתמקד ב-3 תחומים עיקריים: קידום תחרותיות ופרודוקטיביות, השקעה בהון אנושי וחיזוק יציבות כלכלית לצד צמצום פגיעות בפני סיכוני האקלים. הכנת תכנית CPF חדשה לשנים 2024-2028 כבר החלה.

סך התחייבויות הבנק העולמי עומדות כרגע על 2.7 מיליארד דולר ומכסות 19 פרויקטים לאומיים. בנוסף, קיימים 7 פרויקטים אזוריים בסך 408 מיליון דולר.

תמ"ג לפי מגזרים: חקלאות 26.1%, תעשייה 22.8%, שירותים 51.1% (הערכה לשנת 2017).

סחר חוץ

שותפות סחר עיקריות- ייצוא: ניגריה (25%), בנגלדש (14%), איחוד האמירויות (14%), הודו (13%), סין (8%) ווייטנאם (5%). [1]

שותפות סחר עיקריות- ייבוא: סין (28%), תאילנד (9%), הודו (8%), טוגו (6%) וארה"ב (5%).[1]

מוצרי ייצוא עיקריים: כותנה, נפט מזוקק, זהב, קשיו, פולי סויה. [1]

מוצרי ייבוא עיקריים: אורז, מכוניות, שמן דקלים, חשמל, כותנה. [1]

סחר עם ישראל: ייצוא לישראל- 94 אלפי דולר; ייבוא מישראל- 1.5 מיליון דולר. [2]

מקורות: EIU (ינואר 2024), Moody's (ספטמבר 2023), S&P (אוקטובר 2023), Fitch (מרץ 2024), קרן המטבע הבינלאומית (ינואר 2024), מועדון פריז, COFACE, World Bank, Transparency International, CIA factbook, Bloomberg ומקורות נוספים.

[1] CIA factbook, נתוני 2019
[2] הלמ"ס, נתוני 2021

	2018	2019	2020	2021	2022	2023e	2024f	2025f
אינדיקטורים כלליים								
אוכלוסייה (מיליון)	11.9	12.3	12.6	13.0	13.4	13.7	14.1	14.5
תמ"ג נומינלי (מיליארדי דולר)	14.3	14.4	15.7	17.1	16.7	18.7	20.4	22.8
תמ"ג נומינלי (מיליארדי מטבע מקומי)	7,922	8,432	9,009	9,507	10,437	11,320	12,124	12,943
תמ"ג לנפש (דולר)	1,194	1,171	1,238	1,319	1,253	1,361	1,447	1,577
צמיחה ריאלית (%)	6.7	6.9	3.8	7.2	6.3	6.1	6.3	6.4
צמיחה ריאלית לנפש (%)	3.6	3.8	1.0	4.2	3.4	3.3	3.5	3.6
סקטור פיסקלי								
באחוזי תמ"ג								
מאזן תקציבי	-2.9	-0.5	-4.7	-5.9	-5.8	-4.6	-3.9	-3.2
הכנסות הממשלה	13.6	14.1	14.4	14.6	14.5	15.5	16.0	16.4
הוצאות הממשלה	16.5	14.6	19.1	20.5	20.3	20.1	19.9	19.6
חוב ציבורי	41.0	40.8	40.0	43.8	47.3	49.7	51.0	52.0
ב-% מההכנסות	302.3	289.9	277.7	299.9	326.2	320.6	318.8	317.1
סקטור מוניטרי ופיננסי								
באחוזים								
ריבית על הלוואות	6.8	6.7	6.5	–	–	–	–	–
ריבית על פקדונות	5.4	5.3	5.1	5.1	5.5	6.4	6.2	6.0
שיעור אינפלציה (ממוצע)	0.9	-0.9	3.0	1.8	1.3	2.7	1.6	1.2
USD/EUR								
שע"ח נומינלי (לסוף תקופה)	572.9	583.9	534.6	579.2	615.0	593.6	577.9	558.3
שע"ח נומינלי (ממוצע לתקופה)	555.7	586.0	575.6	554.5	623.8	606.6	595.0	567.9

מקור: EIU (ינואר 2024), קרן המטבע הבינלאומית (ינואר 2024)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023e	2024f	2025f
מאזן התשלומים								
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)								
מאזן חשבון שוטף	-649	-576	-292	-735	-1,032	-1,121	-1,051	-973
ב- % תמ"ג	-4.6	-4.0	-1.9	-4.3	-6.2	-6.0	-5.2	-4.3
מאזן חשבון מסחרי	-556	-444	-156	-352	-553	-634	-669	-604
ב- % תמ"ג	-3.9	-3.1	-1.0	-2.1	-3.3	-3.4	-3.3	-2.6
ייצוא סחורות במונחי F.O.B	3,344	3,057	2,996	3,642	3,964	3,854	3,945	4,133
ייבוא סחורות במונחי F.O.B	3,900	3,501	3,152	3,995	4,516	4,488	4,614	4,736
מאזן חשבון שירותים	-266	-277	-280	-419	-435	-442	-360	-371
ב- % תמ"ג	-1.9	-1.9	-1.8	-2.4	-2.6	-2.4	-1.8	-1.6
ייצוא שירותים	503.3	528.5	510.4	511.6	559.1	603.5	680.4	710.7
ייבוא שירותים	769	806	790	931	994	1,045	1,040	1,082
מאזן חשבון הכנסות	-55	-71	-121	-189	-244	-289	-310	-344
ב- % תמ"ג	-0.4	-0.5	-0.8	-1.1	-1.5	-1.5	-1.5	-1.5
ייצוא הכנסות	106.8	124.0	212.3	303.1	146.3	181.3	190.4	195.7
ייבוא הכנסות	161.9	194.8	333.6	492.4	390.0	470.0	500.0	540.0
העברות שוטפות, נטו	227.3	216.9	264.7	226.4	199.2	242.7	287.4	346.5
ב- % תמ"ג	1.594	1.507	1.691	1.321	1.191	1.301	1.410	1.520
השקעות ישירות זרות, נטו (FDI)	184.3	191.1	152.5	303.1	239.0	264.0	280.0	400.0
ב- % תמ"ג	1.3	1.3	1.0	1.8	1.4	1.4	1.4	1.8
ב- % המאזן בחה"ש	28.4	33.2	52.2	41.3	23.2	23.5	26.7	41.1
חוב ונכסים חיצוניים								
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)								
סך החוב החיצוני	3,590	3,920	5,259	6,821	7,205	9,236	9,056	8,965
ב- % תמ"ג	25.2	27.2	33.6	39.8	43.1	49.5	44.4	39.3
סך החוב החיצוני לטב"א	3,299	3,603	4,414	5,786	5,990	7,824	7,671	7,630
סך החוב החיצוני לט"ק	46	50	283	336	373	385	396	413
קרן המטבע	245	267	563	699	842	1,027	989	921
פיגורים על תשלומי ריבית	33.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
פיגורים על תשלומי קרן	51.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
עתודות מט"ח	1,008	1,032	1,603	1,651	1,330	1,813	1,904	1,957
בחודשי יבוא	2.5	2.8	4.5	3.7	2.7	3.6	3.7	3.7
שירות החוב								
במיליוני דולר (אלא אם כן צוין אחרת)								
שירות החוב השנתי	231	515	241	747	479	524	989	1,008
ב- % יצוא	5.9	13.9	6.5	16.8	10.3	11.3	20.5	20.0
תשלומי קרן	190.8	436.0	124.5	636.8	301.3	361.6	772.4	800.4
תשלומי ריבית	40.7	79.2	116.2	110.5	177.6	162.4	216.2	207.4
יחס ריבית להכנסות	2.10%	3.91%	5.16%	4.42%	7.32%	5.61%	6.63%	5.55%
יחס קרן להכנסות	9.85%	21.55%	5.53%	25.45%	12.42%	12.50%	23.69%	21.42%
מערכת בנקאית								
באחוזים								
יחס הלימות ההון (הון רגולטורי לנכסי הסיכון)	8.2	10.4	14.4	14.2	16.2	....	....	....
הלוואות ללא תנועה ברוטו מסך הלוואות ברוטו	21.6	17.7	16.8	12.6	7.2	....	....	....

מקור: EIU (ינואר 2024), קרן המטבע הבינלאומית (ינואר 2024)